

Memorandum

Onderwerp   Schriftelijke reactie naar aanleiding van behandeling statenvoorstel Beleidskader Utrechtse Depositiebank in cie RGW 12 juni 2024

Datum   21-06-2024

Documentnummer   UTSP-367003060-13930

Van   Mirjam Sterk

Aan   cie RGW

Geachte leden van Provinciale Staten,

Bij de bespreking van het Statenvoorstel Beleidskader Utrechtse Depositiebank in de commissie Ruimte, Groen, Water en Wonen op 12 juni jongstleden heb ik toegezegd op twee vragen schriftelijk terug te komen voorafgaand aan de behandeling van dit statenvoorstel in PS van 26 juni aanstaande. Hierna volgt de beantwoording van deze twee vragen. Daarnaast ga ik nog in waarom in het beleidskader de ruimte is opgenomen voor GS om af te kunnen wijken van de voorkeursvolgorde en benadruk ik nogmaals dat deze voorkeursvolgorde alleen gaat over stikstofdepositieruimte waar GS over kan beschikken

Vraag van fractie BBB "Kunt u nader uitleggen wat u bedoelt met "oplossen van de PAS-melders via het spoor van de rekenkundige ondergrens leidt er toe dat de opgave van stikstofreductie alleen maar groter wordt."

Antwoord: Onder de programmatische aanpak stikstof (verder: het PAS), hebben bedrijven die een PAS-melding hebben ingediend uit kunnen breiden met beperkte toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Uit de uitspraak van 29 mei 2019 van de Raad van State volgt dat hier onvoldoende gewaarborgde maatregelen voor voorkomen van verslechtering van de kwaliteit van Natura 2000-gebieden tegenover stonden om middels het PAS ruimte beschikbaar te stellen. Om de PAS melders, volgens huidige wet- en regelgeving, te legaliseren zal elders een reductie van stikstofemissie gerealiseerd moeten worden (=extern salderen). Deze reductie zal moeten worden gerealiseerd bij andere stikstof uitstotende projecten.

Wanneer uit het in opdracht van de gezamenlijke provincies uitgevoerde onderzoek blijkt dat een rekenkundige ondergrens juridisch houdbaar ingevoerd kan worden, dan is voor het legaliseren van het grootste deel van de PAS-melders niet langer een vergunning nodig. Dat betekent dat het niet langer noodzakelijk is om op andere locaties in te zetten op daling van de stikstofemissie. Om (verdere) verslechtering van de kwaliteit van Natura 2000-gebieden te voorkomen en herstel van de kwaliteit te bevorderen moeten generieke maatregelen genomen worden die leiden tot een daling van stikstofemissie en de daaruit voortkomende stikstofdepositie.

Het is dus niet zo dat het met de invoering van een rekenkundige ondergrens niet langer illegaal zijn van de PAS-melders direct leidt tot meer stikstofdepositie, maar omdat geen vergunning meer nodig is, leidt het ook niet tot een reductie van de stikstofemissie bij het legaliseren.

Daarnaast heeft de invoering van de rekenkundige ondergrens in het algemeen wel het effect dat de stikstofdeken toe kan nemen (immers alle activiteiten onder die ondergrens vallen niet meer onder de sturing via vergunningverlening), dus in die zin kan de opgave groter worden.

Vraag van de VVD fractie over "Wordt er met PS gedeeld hoe de afweging is gemaakt bij het leggen van de puzzel?"

Antwoord: Over de opname op en uitgifte uit de Utrechtse Depositiebank en de gemaakte afweging wordt PS geïnformeerd via de voortgangsrapportage Vergunningverlening. Deze voortgangsrapportage ontvangt PS elk half jaar. Indien afgeweken wordt van de voorkeursvolgorde zal aangegeven worden welke afwegingen daaraan ten grondslag liggen.

Waarom in het beleidskader de ruimte is opgenomen voor GS om af te kunnen wijken van de voorkeursvolgorde:

Het is de lijn van GS om stikstofdepositieruimte van GS op de bank in principe altijd volgens de voorkeursvolgorde te verdelen, maar er kunnen situaties zijn waarbij GS een andere afweging maken. Die ruimte willen GS houden en GS verantwoorden zich daarover in de rapportage vergunningverlening richting PS. Stikstofdepositieruimte kan alleen via de beleidsregels voor extern salderen van het ene naar het andere project gaan. Vergunningverlening via (uitgesteld) extern salderen van stikstofdepositieruimte is een complexe puzzel. Stikstofdepositieruimte is schaars, daarom willen GS de ruimte hebben om de ambities zo optimaal mogelijk te kunnen matchen en daarnaast is zaak dat we beweging krijgen in gebieden om vergunningverlening weer mogelijk te maken. De provincie zal een groot beroep moeten doen op de creativiteit, inschikkelijkheid en inzet van alle gebiedspartijen om stikstofruimte vrij te maken voor alle opgaven in een gebiedsproces. GS op haar beurt kan dan niet altijd onverkort vasthouden aan haar eigen volgorde van prioriteiten om gebiedsgericht maatwerk te kunnen leveren. Voorbeelden:

- Met name de staatssteunregels leggen aan GS beperkingen op bij het toedelen van stikstofdepositieruimte aan PAS-melders. GS kan namelijk, omdat het risico op staatssteun te groot is, geen stikstofdepositieruimte aankopen om een PAS-melder te legaliseren, maar GS kunnen bijvoorbeeld wel stikstofdepositieruimte aankopen voor een wegenproject en van overblijvende stikstofdepositieruimte PAS-melders legaliseren. Het risico van staatssteun (boete) is een risico dat bij de ondernemer ligt.
- Stel dat het realiseren van een gebiedsagenda/gebiedsproces UPLG alleen mogelijk is met stikstofdepositieruimte op de bank die toebehoort aan GS, maar er zit, buiten deze polder ook een PAS-melder die volgens de regels voor extern salderen in aanmerking kan komen voor de stikstofdepositieruimte. Dan wil GS de mogelijkheid hebben om deze stikstofdepositieruimte toe te kunnen delen aan het gebiedsproces om de grotere beweging mogelijk te maken.
- Het oplossen van netcongestie waarna een woonwijk van het gas af gaat en de stikstofdepositie afneemt. De tijdelijk toebedeelde stikstofdepositieruimte voor netcongestie komt weer terug naar de Utrechtse Depositiebank en kan vervolgens alsnog toebedeeld worden aan de PAS-melder, het onderbouwen van de legalisatie van de PAS-melder gaat makkelijker vanwege de gerealiseerde reductie van stikstofdepositieruimte.

In het beleidskader van de Utrechtse Depositiebank is een prioritering aangegeven waarbij PAS-melders voorgaan op andere projecten. Deze prioritering is alleen van toepassing op aankopen die door Gedeputeerde Staten zijn gedaan. Het beleidskader en dus de voorgestelde prioritering in toedeling gaat alleen over stikstofdepositieruimte waar GS de beschikking over heeft. Wanneer het gaat om aankopen door andere partijen dan GS, dan staat het hen vrij om zelf te bepalen voor welke doelen eventuele stikstofruimte wordt gebruikt. Er zijn geen dwingende regels die partijen weerhouden om aankopen te doen tot bijvoorbeeld de PAS-melders zijn gelegaliseerd.